

En utskrift från Dagens Nyheters nätupplaga, DN.se, 2014-11-10 09:31:19

Artikeln ursprungsadress: <http://www.dn.se/nyheter/varlden/svenska-fotografen-foljde-kampen-i-ost/>

Svenska fotografen följde kampen i öst

Publicerad 2014-11-08 11:30

Foto: Anders Hansson

Berlin. Den svenska fotografen Ann-Christine Jansson följde den fredliga revolutionen inifrån under sina besök i Östberlin. Nu visar hon sina bilder från den tiden i en av revolutionens högborgar – Zionskyrkan i Prenzlauer Berg.

– De här människorna var väldigt modiga, säger hon om frihetskämparna.

Fotografen Ann-Christine Jansson hade bosatt sig i Västberlin under 80-talet och vände snart blicken österut.

– Jag fick höra att det var något på gång i Östberlin, man sade att det hände något i kyrkorna, berättar hon.

Det var så hon började trafikera gränsövergången vid Checkpoint Charlie och ta sig upp till den slitna stadsdelen Prenzlauer Berg.

Här bodde merparten av de oliktankande och Ann-Christine Jansson lärde känna flera av dem.

I Zionskyrkan visar hon nu i samband med jubileet ett 20-tal bilder från de omvälvande åren. Kyrkorna spelade en viktig roll under den fredliga revolutionen. Inte för att aktivisterna var speciellt religiösa, utan för att det fanns modiga präster som öppnade sina kyrkor för de icke-regimtrogna.

Just i Zionskyrkans källare fanns ett så kallat miljöbibliotek och här gjorde Stasi en beryktad razzia. På en av Ann-Christine Janssons bilder ser vi en skäggig, långhårig ung man och en massa stenciler. Han var en av dem som råkade illa ut och häktades i samband med razzian.

– Han ser likadan ut i dag, bara det att skägget och håret blivit grått, säger Ann-Christine Jansson.

Andra bilder visar demonstrationerna den 7 oktober 1989 när DDR fyllde 40 år. Partibossarna firade tillsammans med

den skeptiske hedersgästen Michail Gorbatsjov i det numera rivna Republikpalatset vid floden Spree.

På gatorna gick polisen till brutalt angrepp mot demonstranterna och utsatte de som greps för en förnedrande behandling.

– Det var en kuslig stämning eftersom den glesa gatubelysningen gjorde att det var så mörkt så att man inte såg vem som var vem, minns Ann-Christine Jansson.

Hon var noga med att varken ha namn eller adresser uppskrivna och var hela tiden beredd att förstöra sina filmer om hon skulle bli visiterad vid gränsövergången.

– Vi var i Leipzig också när det var en stor demonstration. Då blev jag gripen när jag fotograferade. De filmerna tog polisen, men jag har kvar bilderna här uppe i huvudet, säger Ann-Christine Jansson.

Kvällen när muren föll glömmer hon förstås inte.

– På dagen hade jag varit med en dansk journalist och gjort ett reportage om östtyska flyktingar i Västberlin. När vi kom hem hörde vi på radion vad som var på väg att hända så det var bara att packa väskan med mer film och ge sig ut igen. Sedan jobbade jag hela natten. Vilt främmande människor kramade varandra, champagnekorkarna flög i luften. Alla säger att det var otroligt och det var det verkligen, säger Ann-Christine Jansson.

Jan Lewenhagen

jan.lewenhagen@dn.se

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.